

Yttrande över

Detaljplan för Virket 6 och del av Virket 1 - PÄ 16 / 2018

Detaljplanen för kv Virket är det första planförslaget gällande gestaltningen av stadsdelen Västerbro i Lund. Förslaget kan ses som ett slags "prejudikat", en detaljplan som kan bli bestämmande för hur man utformar övriga delar av Västerbro. Med hänsyn till detta vill AFSL proaktivt framföra ett antal synpunkter:

1. Ökad exploatering

I "Fördjupning av översiktsplanen för Öresundsvägen med omnejd" (2018) kan man läsa:

Den generella höjdskalet, i de områden där bostäder adderas samt längs planområdets huvudgator, föreslås vara 4-6 våningar med inslag av lägre och högre bebyggelse. Det motsvarar den traditionella innerstadens höjdskala och skapar förutsättningar för en urban karaktär och en trivsam stadsmiljö med ett behagligt mikroklimat.

I den nu föreslagna planen för kv Virket anges en bebyggelse på 5-7 våningar – alltså en generell höjddökning som avviker från traditionell innerstadsbebyggelse och från FÖP. Argumentet för en 7-våningslänga längs Öresundsvägen är att den ligger vid en gatukorsning. Frågan är nu om detta innebär ett prejudikat för fortsatt byggande i 7-våningar vid alla gatukorsningar på Västerbro. Det är i så fall oroande. Forskning och erfarenheter visar tydligt att bebyggelse över 5 våningar innebär en försämrad kontakt mellan bostad och stadsrum, som inte minst ut barnperspektiv är skadlig. Också skuggbildningen i vårt nordiska ljusklimat ökar med högre hushöjder.

Visserligen kan gathörn ibland gynnas av en höjdaccent som också kan fungera som landmärke, men det bör då vara en gestalt som kan tolkas som ett hörntorn eller motsvarande.

AFSL anser att i FÖP angiven höjdskala är att föredra samt att planen saknar tydlig argumentation för 7-våningsbebyggelse i kv Virket.

2. Rivning av skyddad byggnad

Planförslaget förutsätter rivning av en befintlig verksamhetsbyggnad från 1957, ritad av Ingeborg Hammarskjöld-Reiz, arkitekten bakom merparten av Kobjers bebyggelse. Byggnaden är karakteristisk för sin tid och utgör en slags sydlig "utpost" för den besläktade bostadsbebyggelsen norr om Qvantenborgsparken. I Bevaringsprogrammet klassas den som "kulturhistoriskt intressant".

I det sk Västerbroprogrammet finns vägledning för utbyggnad av stadsdelen. Där anger en visionsbild riktningen för gestaltningen och man skriver om en varierad stadsbild där gammalt möter nytt på ett sätt som ger variation i gaturum och taklandskap. Men de av arkitektkontoret Fojab framtagna

Kollage som illustrerar Västerbroprogrammets målbild för gestaltning: nytt möter gammalt, levande taklandskap, varierande materialval samt vistelsegator.

illustrationerna för kv Virket har dessvärre inget av visionens karaktär och det är anmärkningsvärt att man inte behåller den skyddsvärda byggnaden och utnyttjar möjligheten att skapa just ett intressant möte mellan gammalt och nytt – i synnerhet som byggnaden ju också mycket väl kan innehålla de butiksytor man skisserar i den nya bebyggelsen.

AFSL anser att verksamhetsbyggnaden av Hammarskjöld-Reiz ska införlivas i den nya bebyggelsen för att följa Västerbroprogrammet, samt att stadsbyggnadsprocessen även i övrigt tydligt ska ledas i den riktning Västerbroprogrammet anger.

3. För smala trottoarer

Framtidens Västerbro bör vara en stadsdel som är fotgängarvänlig. Men i detaljplaneförslaget redovisas 1,4 m breda trottoarer. AFSL menar att 1,4 m är en för smal trottoar för ett bekvämt promenerande: två personer som möts och samtalar, vänner som går i bredd eller ett par med barnvagn eller hund riskerar att hindra mötande fotgängare och skapa fotgängarflöden som inte är friktionsfria.

AFSL menar att ett minimum för fotgängarvänliga trottoarer bör vara 2,2 m.

Sammanfattning

AFSL anser :

- Att bostadshus över 5 våningar i möjligaste mån ska undvikas – så också i kv Virket.
- Att gatuhörn är gestaltningsmässigt viktiga punkter i stadsväven och att planbestämmelserna för kv Virket bör ange riktlinjer för en tydlig arkitektonisk gestaltning av kvarterets sydöstra hörn. Arkitektkontoret Fojab bör få bakläxa och återkomma med en mindre stereotyp volymshantering.
- Att i enlighet med Västerbroprogrammets riktlinje om varierad stadsbild med möte mellan gammalt och nytt ska verksamhetsbyggnaden av Hammarskjöld-Reiz bevaras.
- Att Västerbroprogrammet generellt ska få ett starkare genomslag i detaljplaneförslaget.
- Att Västerbro ska ha trottoarer som ej är smalare än 2,2 meter.

Detaljplanens förslag (Fojab)

Princip-skiss: bevarad byggnad, artikulerat hörn (AFSL)